

SFJ00319301020001 DS/Hvb STAR XIX. Bilde fra Anders Christiansens samling.

1930 DS/Hvb STAR XIX (SFJ003193010)

warsailors

Type:	Dampskip, hvalfanger steam ship, whale catcher	Off.no (IMO): 48494
Flagg (flag):	NOR	Havn(port): Sandefjord
Byggeår (year built):	1930/07	Bnr (Sno).: 83
Bygger (yard):	Kaldnæs mek. Verksted, Tønsberg.	
Eier (owner):	Hvalfanger-A/S Rosshavet, Sandefjord	
Disponent (manager):	Johan Rasmussen og Magnus Konow, Sandefjord	
Klasse (Class).:	DnV +1A1 Hvalfanger	
Tonnasje (Tonnage):	249 brt, 87 nrt	
Dimensjoner (size):	Lbp.: 116,4'-B: 24,0'-D: 13,0'.	
Fangstutstyr. (catching equipm.):		

Navigasjonsutstyr:

Manøversystemer

(syst. for

manouvering)

Dekksmaskineri

(deck machinery):

Kommunikasjon

(comm.):

Kallesignal (Call sign.): LDPT

Fremdrift (propulsion): 1 stempel dampmaskin (steam reciprocating), trippel ekspansjon. 3-sylinder 13,8"-22,0"-37,5", slag/stroke: 24,0". 135 NHK (800 IHK). Bygget av Kaldnæs mek. Verksted, Tønsberg

Fart/forbr.

(speed/cons.):

Hjeludemaskineri (aux):

Tot. el. kraft (el. power):

Kjele(r) (boiler): 1 oljefyrt dampkjel (ildrørskjel/fire tube boiler), med dim.: 14,0' x 11,1' og 3 fyrganger. Damptrykk: 200 psi. Heteflate (HF): 2.236 ft². Bygget av Kaldnæs mek. Verksted, Tønsberg

Bemanning (crew): pers,

Historikk: **1930** Bygget som hvalfanger **STAR XIX** ved Kaldnæs mek.

Verksted, Tønsberg for Hvalfanger-A/S Rosshavet (Johan Rasmussen og Magnus Konow), Sandefjord. Sjøsatt 25/06, levert 17/07.

Ankom verkstedet i Sandefjord 04/08 for en kort dokking i tiden 06/08 til 07/08. Forlot verkstedet og havnen 09/08.

Satt i fangst med rederiets kokeri **SIR JAMES CLARK ROSS**.

1931 Ankom verkstedet på Framnæs og dokket 14/10 og frem til 19/10.

1933 Ankom verkstedet for overhaling og dokking 16/08. Dokket 01/09 og forlot dokken neste dag. Forlot havnen 05/09.

1934 Sesongen 1933/1934 ga et resultat på 130.934 fat hvalolje og 4.589 fat spermolje. Ankom verkstedet 20/04 for overhaling og dokking. Dokket inn samme dag, og forlot verksted og dokk neste dag. Ankom på ny verkstedet 16/08. Dokket 20/08 frem til 06/09. Forhalte fra verkstedet 25/09. Forlot havnen i Sandefjord 10/10.

1935 Sesongen 1934/1935 ga et resultat på 115.236 fat hvalolje og 1.314 fat spermolje. Ankom Framnæs mek. Værksted 14/05 og gikk direkte i dokk. Dokket ut 16/05 og forhalte til opplagsplass. .

1936 Sesongen 1935/1936 ga et resultat på 122.976 fat hvalolje og 55 fat spermolje. Ankom verkstedet 08/05 for dokking og forlot dokken og verksted neste dag. Forhalte til verksted 26/10 og dokksattes frem til 28/10.

1937 Kokeri og hvalbåter gikk direkte fra feltet og ankom hjembyen Sandefjord 19/04 etter endt sesong. Kokeriet losser sin last i Rotterdam, Nederland denne sommeren. Resultatet for sesongen ble 112.500 fat hvalolje og 700 fat spermolje.

Forlot Sandefjord 14/10, sammen med 7 andre av ekspedisjonens hvalbåter. Anløp Dakar, Senegal for bunkring 26/10 og ankom Walvis Bay, Sørvest Afrika 08/11. Hvalbåter og kokeri forlot Walvis Bay 13/11 med kurs for hvalfeltet i syd. Totalt 8 hvalbåter var klare til fangst denne sesongen.

1938 Sesongen 1937/38 ble en god sesong for ekspedisjonen. Resultatet ble 134.468 fat hvalolje og 1.443 fat spermolje. Det ble fanget hele 522 blåhval og 1.299 finnhval.

1939 Sesongen 1938/39 ble resultatet bare 69.087 fat hvalolje og 1.404 fat spermolje. Ankom verkstedet på Framnæs 16/06 for overhaling. Gikk i dokk samme dag, og dokket ut 27/06. Tilbake i dokk fra 04/09 til 06/09.

1940 Avgikk Montevideo, Uruguay med kurs for Syd Georgia 11/11 på vei til feltet.

1941 Oppbragt av **PINGUIN** 14/01 sammen med store deler av den norske hvalfangst-flåten.

På reise fra Antarktis til Frankrike, sammen med hvalbåten **STAR XXIV**, ble den oppdaget av **HMS SCARBOROUGH**. I stedet for å overgi båtene til britene, valgte tyskerne å sprengje **STAR XIX**. Det norske mannskapet ble beordret i livbåtene mens tyskerne plasserte én bombe i maskinrommet og én midtskips litt under vannlinjen. Ingen liv gikk tapt. Hun sank 350 nautiske nm av Cape Finisterre, Spania 13/03. En tysk offiser og 7 tyske soldater, samt det norske mannskapet på 22 ble plukket opp av **HMS SCARBOROUGH**.

History in english:

1930 Built as whale catcher **STAR XIX** by Kaldnæs mek. Verksted, Tønsberg for Hvalfangeraktieselskapet Rosshavet, Sandefjord. Launched 25/06 and delivered 17/07-1930. Arriving at the shipyard in Sandefjord 04/08 for a brief docking in the time 06/08 to 07/08. Leaving the yard and the port 09/08.

Used as catcher for the factory ship **SIR JAMES CLARK ROSS (II)**.

1931 Arrives at the shipyard at the Framnæs and goes in the dock 14/10 to 19/10.

1933 Arrives at the shipyard for the overhaul and the docking 16/08. Went in dock 01/09 and leaves the dock the next day. Leaving the port of Sandefjord 05/09.

1934 Season 1933/1934, gives a result of 130.934 barrels of whale oil and 4.589 barrels sperm oil. The **STAR XIX** arrives at the shipyard 20/04 for the routine overhaul and docking. Docked in the same day, and left the yard and dock the next day. Arriving on new the shipyard 16/08. Went in the dock 20/08 up to 06/09. Shifted from the workshop 25/09 to layup buoy. Leaving the port of Sandefjord 10/10.

1935 Season 1934/1935 gives a result of 115.236 barrels of whale oil and 1.314 barrels sperm. Arriving at the Framnæs mek. Værksted 14/05 and goes directly into the dry dock. Docked out 16/05 and shifted to the layup place.

1936 Season 1935/1936, gives a result of 122.976 barrels of whale oil and 55 barrels sperm oil. Arriving at the shipyard 08/05 for docking and leaving from the yard the next day.

Shifted to the shipyard 26/10 and the docks until 28/10. Shifted to the layup place and then left the port of Sandefjord 16/10 heading for the whaling ground in the Southern Seas.

1937 Factory ship and catchers depart directly from the field and arrives at his home town Sandefjord, Norway 19/04 after finishing the season. Factory ship unloads its cargo in Rotterdam this summer. The result of the season was 112.500 barrels of whale oil and 700 barrels sperm oil. The **STAR XIX** leaves Sandefjord 14/10, along with 7 others of the expedition's catchers. Calls at Dakar for 26/10 of refuelling and arriving at the Walvis Bay 08/11. The catchers and factory ship leaving Walvis Bay 13/11 heading for whaling ground in the South. A total of 8 catchers were ready to catch this season.

1938 In the first half of January, a new catcher arrived. The **STAR XXIV**, new building from Smith's Dock. The season 1937/38 became a good season for the expedition. The result was 134.468 barrels of whale oil and 1,443 barrels sperm oil. It was caught the entire 522 blue whale and the fin whale 1.299.

1939 Season 1938/39 was the result only 69.087 barrels of whale oil and 1.404 barrels sperm. Arriving the yard at Framnæs 16/06

for a general overhaul. Went to dry dock the same day, and left the dock 27/06. Returned to dry dock again 04/09 to 06/09.

1940 Departed Montevideo, Uruguay heading for South Georgia 11/11-1940 on her way to the whaling ground.

1941 Seized by the German raider **PINGUIN** 14/01-1941 along with a major part of the Norwegian whaling fleet.

On route from Antarctic to France, spotted by British **HMS SCARBOROUGH**, along with catcher **STAR XXIV**. Instead of having to surrender the boats to the British, the Germans chose to blow up the **STAR XIX**. The Norwegian crew were ordered into the lifeboats while the Germans placed a bomb in the engine room and one amidships a little below the water line. No life was lost. She was scuttled abt. 350 nautical miles off Cape Finesterre 13/03-1941. The German officer, 7 German soldiers and her Norwegian crew of 22 was picked up by the **HMS SCARBOROUGH**

Kilde: Kaldnæs mek. Verksteds byggeliste, DnV reg.-1935, www.warsailors.com, Odd Galteland

Samlet og bearbeidet av: Ragnar Iversen

Siste oppdatering: 12/02-2014 (RI)